

MURASZOMBAT ÉS VIDÉKE

A „Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület” hivatalos közlönye.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Éves évre 6 kor., fél évre 3 kor., egyes szám 20 fillér.
Előfizetési penzek és reklámciók
BALKANYI ERNŐ könyvnyomdájába küldendők.

Felétős szerkesztő: Dr. CZIFRAK JÁNOS.
Kiadó:
A Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület.
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Kéziratok, levelek s egyéb szerkesztőségi közlemények lap szerkesztésébe küldendők.
Hirdetési díj: 3 hasábos petitsor egyszeri hirdetésnél 20 fillér, többszöri hirdetésnél soronként 12 fillér.
Nyitlert petti sora 50 fill.

A biztosítás

A fejlődés és újítás korát éli ma Magyarország. Mindenféle újítás és fejlődés teherviselést von egész természetesen maga után. Ezt a teherviselést leginkább a kis existenciák érzik meg. Minden számoltató tényezőnek erkölcsi kötelessége oda-hatni, hogy a társadalom zömét képező kisemberek elkerülhetetlen s önként előlérbe nyomuló teherviselésén könnyítsen. Erre igen sok alkalom kínálkozik bár, de sajnos az olyanok akik egyéni tulajdonságaiknál fogva előkelő állást töltenek be, vagy anyagi körülményeiknél fogva a kisemberek körén kívül esnek és élnek, legnagyobb részben kivonják magukat az újításokkal szorosán összefüggő szervezkedés irányítása alól, biztonság tudatában nézik a kicsinyek vergődését. Tisztelet a kivételnek, ilyenek azonban kevesen vannak, pedig megfordítva kellene lenni, hiszen noblesse oblige.

Nem célja ennek a cikknek az újításokkal összefüggő teherviselések felett akadémikus fejtegetésekbe bocsátkozni, csupán a mindennapi megélhetéssel szorosan összefüggő biztosítási kérdéssel kíván foglalkozni, néhány szóval a napról napra emelkedő teherviselések megkönnyítése céljából.

Nem csak egyeseknek áll érdekében megszerzett vagyonának minden eshetőséggel szemben való megőrzése, biztosítása, hanem magának a nagy társadalomnak is azért, mert egyesek vagyonának bizton-

sága az alapja a közgazdasági jólétnek, boldogulásnak meglegedésnek és az államélet harmónicus munkájának.

Magyarország tekintélyes emberei közül igen sokan néhány évtized előtt biztosító részvénytársaságokat alakítottak azért, hogy a kisembereknek módot nyújtsanak és alkalmat adjanak bizonyos ellenszolgáltatások biztosítási díjak befizetése által vagyonuk megőrzésére. Kétséggel elismerésre méltó cselekedett volt ez akkor, de ma már a változott viszonyokra való tekintetből, azok a feltételek amikkel a köz és magánérdekeket szolgálják idejüket multtak, tarthatatlannak és közgazdasági tekintetből károsak és az államfentartó szerényebb viszonyok között élő nép anyagi rovására esnek. Át kell a biztosítási részvénytársaságokat szövetkezeti alapokon reformálni. Hogy mennyire kívánatos volna ez: mutalja a Gazdák Biztosító Szövetkezetének 8 éves fennállása és munkássága, így átreformálva a biztosítás nagyon sok pénz hagnya meg a biztosító felek zsebében. Más és sokkal előnyösebb intenciói vannak a szövetkezetnek, mint a részvénytársaságoknak. A szövetkezetek a tagjai előnyéért dolgoznak a részvénytársaságok pedig egyesek érdekeit szolgálják. Ez a multban legkivált a biztosítási téren jó és jogosult volt, jogosultnak ugyan még ma is jogosult, de nem jó, sőt a biztosító felekre egyenesen káros. Ezt mindenki tudja és érzi segíteni ezen a bajon még sem akar, pedig módjában volna mindenkinek, abban

készséggel látnogatna kötelességszerűen minden törekvő embert a Gazdák Biztosító Szövetkezete. Amilyen ifju ez az intézmény, olyan számottevő annak vagyona és páratlan a szervezése és vezetésében megnyilatkozó erkölcsi erő, és tisztesség, a mi mindenféle tőkénél többet ér.

A laikus közönség azt hiszi, X vagy Y biztosító részvénytársaság mert nagyobb a vagyona több biztosítékot nyújt a biztosító felek részére, mint a minőt a kisebb tőke és vagyonnal rendelkező intézetek nyújthatnak. Ez tévedés. A biztosítási eljárás minden jól vezetett intézetnél azonos kell, hogy legyen és így helyes. Ez pedig abban áll, hogy mindenik iparkodik megvalasztani a legkevésbé és azon van, hogy minél szeleesebb körben ossza el a magára vállalt kockázatait a viszontbiztosítások révén. Ebből tehát önként következik az, hogy biztonság szempontjából minden realisan vezetett biztosító intézet egyformán jó. De igazán az a biztosító intézet jó, amelyik legkivált a kisembereknek legtöbb kedvezményt nyújt. Legtöbb kedvezményt pedig a szövetkezeti alapon szervezett biztosítási intézetek nyújthatnak. Ezért kellene a meglevőket olyan alapokra fektetni, mint a minőn a Gazdák Biztosító Szövetkezete nyugszik.

A legtekélyesebb az lenne, ha az összes biztosítási üzletágakat állami kezelésbe vennék át. Ha el lehetett venni megfelelő kártalanítások ellenében a magántulajdonokat képező regalékat, miért nem lehetne

TÁRCZA.

Két nap az Adrián

— a Muraszombat és Vidéke eredeti tárczája. —

(Folytatás)

A hajó kirándulás — ha csak kellemetlen tengeri betegség nem zavarná meg a mulatságot — rendszeren erős étvágyt csinál, Becuarról Fiuméig — jó ötveneg óraig megy a hajó s a tengeri levegő ugyancsak megszívja az embert. Jó étvágygyal indultunk tehát a legközelebbi restaurantra vasorazás céljából.

Utazás közben fődolog a jó táplálkozás. Én mindig nagyra becsülöm a gyomor jogait, mert a jó kosztolást pozitív élvezetnek tartom, de különösen uton sokat adok arra, hogy jól ettem és ittam legyen. A jó étel vidám derűt hoz az életre, Finom étkezés után az ember úgy kibékül önmagával, a czudar világgal s ha még hozzá egy pedar jó italt is megivott, egyszerűben rózsaszínűbe lesz minden. Méltóztassanak elkezdeni tehát, hogy ilyen elvek mellett minő kellemetlen volt rám nézve az, hogy a vascsora a lehető legkomiszabb volt. Valami lehetetlen nevű vese-pesenyét találtak hibém, amihez füszet kellett volna. Az az állat, amelyből a nekem jutott pesenyét leszelték, a legöregebb marha lehetett egész Fiumében. Még az a kellemes társaság, amelyben voltam, sem tudta felledetni a kosztolás rózsaszínű felett ezert búbanomat.

Egy vigasztaló momentuma azonban mégis

volt a dolognak. A szomszéd asztalnál Hercegh Ferencz, a genialis iro állt barátja társaságában s ugyancsak olyan kemény rantsúkké kinevezett boe-kortallpal vesződt. Barátom is azzal vigasztalt, hogy ha Hercegh bajlodhatik ilyen bussal, akkor nekem — aki csak a „Muraszombat és Vidéke”-be írok keserves tárczákat — sem szabad panaszkoznom.

Hercegh Ferencz gyakori látogatója az Adriának. Szereti a vizet. Van egy gyönyörű karesu vitorlás jachtja, amelyen napokig elbarangol a Quarnero vizein. Megneztem ezt a kis hajót. Remek alkotmány. Sárgásbarna fenyezett bordái között vékony aranyozott csikok futkosnak. Két árbocra van. A matroz állítása szerint 20.000 koronába került, Hercegh Ferencz megteheti. A magyar irodalom hála istennek már annyira van, hogy a Gyurkovics leányok egy kiadásba behozza neki ezt a mulatságot.

Vascsora után természetesen kávéház következett a hagyományos piceolóval. A teraszon azonban már nem lehetett ülni. Erösen süvített végig az utca az óra. Még a kikötőben is mozgott a tenger. A kávéházban két kedves ismerősrre akadtam. Mindjárt a bemenetnél majd bele ütöztem Zhoray Aladár barátomba, aki fouri nyugalmalom szívesülte kávéját. Zhoray Aladár kiváló nevű iro. Több regénye és novella kötele jelenl: már meg s legutóbb a Nemzeti színházban „A semlegesek” című darabjával is jelentős sikert ért el. Rettenő módon megőrültek egymásnak. A mult évi Balaton parti nyaralás kellemes emlékei támadtak fel bennünk. Rövidesen megtudtam, hogy barátom nagy küldetés-

ben van Fiumében. A kormányzó hívta s a magyar kormány küldte oda egy újonnan létesítendő magyar újság, a Fiumei Estilap főszerkesztőjének. Suplók okvetlenkedésének elfensúlyozására csinált Nakó gróf kormányzó egy új magyar lapot s ennek élére hívtak meg. Majd elvált, hogy milyen sikerrel tud az új lap feladatának megfelelni.

A másik ismerősömre éppen Zhoray Aladár tett figyelmessé. Garády Viktor tanár és irora, ki a tengerészeti hatóság halkiserleti állomásának a vezetője. Egyetlen természetudósunk e nembem, aki a magyar tenger állatvilágának legszakavataltabb ismerője, Fiumei benszülöt, első szárnazásu ember, aki azonban tősgyökeres magyarra lett. Mint magyar írónak kiváló neve van irodalmunkban.

Budapesti fiatal természetbúvárok társaságában ült a kávéházban, akik tanulmányuton voltak Fiumében s Garády Viktor seltáttatta őket egész nap a tengerészeti hatóság gőzösten, az „Előre”-n. Sok kellemesen eltöltött óra emléke köt össze bennünket. Jól mulattunk együtt s jó óreg Garády barátom, kit mi egymás közt tengeri fokának szoktunk nevezni, ösziinte örömmel szorongatta kezemet.

Ejfel felé közledevény az idő, az én kedves holdg társaságom hazafelé készült. Egyedül maradtunk Garády Viktor, Zhoray Aladár és én. Kellemesen telt el a kedves barátok körében az idő. Felujítottunk egy egy emléket, egy Tapolezán véghez vitt nagy mulatságot. Garády másnap ismet kirándulásra készült a természetudósokkal s engem is meghívott. Kesz örömmel vállalkoztam az utra. Reggeltől estig barangoltunk volna

Tisztelettel kérjük, kiknek előfizetése lejárt, annak szives megújítását.

a biztosításokat államosítani. Ha azután maradna egyik másik intézetnek nagy vagyona alapítványának ezek segítségével nagyiparu vállalatokat. Sok felől hangoztatják, hogy ez sohasem fog megtörténni azért mert hatalmas magánérdekekbe ütközik. De hát a magánérdek előbbre való, mint az állam érdeke? Nem lehet messze az az idő amikor ezt a kérdést így fogják megoldani. Természetesen jobb volna előbb mint később. Legalább akkor hamarabb megszűnőnek azok az anomáliák, amelyek a mai biztosító intézetek égise alatt, merem állítani az intézetek vezetőségének akaratán kívül, sőt tialmuk ellenére, lépten nyomon előfordulnak, a létért küzdő és mindenáron üzletet csináló alkalmazottak részéről. Nem lehet egyetlen ember a hazában a ki el nem ismerné és be ne látna azt, hogy a biztosítási üzlet szép tiszta, ha tisztán kezelik és feltétlenül szükséges üzletág és mégis mit látunk és tapasztalunk, azt, hogy erre a térére nálunk nem épen az elítje megy az embereknek. Az igaz, hogy itt pontosságra szorgalomra és tevékenységre van szükség, szóval dolgozni kell. A dolog pedig sok embernek nem kenere, ez pedig onnan van, mert sem az iskolák, sem pedig a társadalom más intézményei az ifjúságot a munkához hozzá nem szoktatják. Léhán könnyen engedik élni a fejlődő embert, a maga és a társadalom rovására, a léha élet természetes következménye az elzüllés és sok esetben az öngyilkosság. A legtöbb öngyilkosságot a rossz nevelésnek lehet tulajdonítani és azon felszeg gondolkozásnak a mi a társadalomban meg van, hogy inkább meggy egy kishivatalnok gyermeke is 60 koronás díjnyokra, mert ott „Tekintetes urnak” csufolják, mint épen biztosítási hivatalnoknak, kereskedőnek, vagy iparosnak. No hát ez egészégtelen állapot, ezt orvosolni kell, az orvosa pedig nem lehet más, mint a társadalom.

Ma már nem deregálhat magán embereknek biztosítások szerzésére vállalkozni,

hiszen erkölcsi testületek is kezdenek azzal foglalkozni. Ez utóbbinak két előnye van első az, hogy az erkölcsi testületek révén szerzett tömeges biztosítások után jutalek fejében szép összeg verődik össze amit nem egyesek kapnak és költenek el, hanem azt bizonyos célok szolgálatára rendelik. Ilyen tevékenységre vállalkozott legutóbb a gör. keleti szerz nemzeti egyház, és az Orsz. Kath. Magyar Iskolaegyesület, amely ebből a munkásságából befolyó jövedelméből szegény iskoláit és tanintézetait akarja segíteni. Ez nemcsak az értékes törekvés. Bizony ha azt akarjuk, hogy jó iskoláink legyenek az egész társadalomnak össze kell fogni, mert az e téren mutatkozó hiányokat. Gróf Apponyi maga is elismerte, az állam egyedül pótolni képtelen. Nem lehet kibeszélni, mennyit használ a szegény elfoglalt népnek az ha valamely erkölcsileg kifogástalan és minden tekintetben megbízható testület veszi kezébe a biztosítási üzletet szerzését. Nemcsak olcsóbbá lesz az, hanem teljesen ki lesz zárva mindenféle visszaélés lehetősége, aminek pedig oly gyakran ki vannak téve a jöhízemű egyszerű emberek.

Koronázta siker az Orsz. Kath. Magyar Iskolaegyesület törekvését és a fenti célok szolgálatára érdekében vele szerződött segítő társának a Gazdák Biztsíró Szövetkezetének jóindulata munkásságát.

Körjegyzők gyűlése.

A Muraszombati társaság körjegyzői köre e hó 4-én tartotta Vas-hidokaton körjegyzőket Csaplovits Ferenc jegyző elnöke alatt. A gyűlés igen látogatott volt, a tavolmaradtak a 2 muraszombati jegyzőt kivételével kimentettek elmaradásukat.

Az egyesületi főző ügyek letárgyalása után egy a jegyzői karra nézve igen fontos kérdés képezte megvitatás tárgyát. Ismeretes ugyanis, hogy az állami tisztviselő a m. kir. államvasutokon felülről jegyzőt utazhatnak. Meg adja állam ezt a kedvezményt valamennyi alkalmazottjának, sőt a törvényhatósági tisztviselőnek is. Egyedül a jegyzők nem kapják ezt, holott ők az állami közigazgatás minden neven nevezendő funkcióját végzik.

Egészen méltányos tehát abbéli kívánásuk, hogy ők is részesülhessenek vasuti kedvezményben. A körjegyzősen határozati javaslatot fogadtak el, amely szerint megkeresik a varmegyei jegyző egyesületét, hogy ilyen értelemben memorandumot terjesszen fel a kereskedelmi kormányhoz, és valamennyi jegyzői egyesületet és kört hasonló mozgalom megindítására kerik fel. Azonkívül elhatározták, hogy minden járás jegyzői egyesület kerje fel kerületének országos képviselőjét, hogy a kedvezmény megadása érdekében a jegyzők mozgalmat támogassák.

A körjegyzést társas ebéd követte, melyre Vogler György, a jó boráról és konyhájáról messze földön híres, vendéglős szolgált fel. A lakoma a legkedvezőbb hangulatban déltűn 5 óráig tartott, amikor is a társaság oszladozni kezdett.

HIREK.

— **László Albert** m. kir. csendőrezdes csüörtörökön városunkban időzött a helybeli csendőrs és járásparancsnokság megvizsgálása céljából.

— **Bajzath Rezső** m. kir. pénzügyőri főbiztos pentsken és szombaton Muraszombatban tartózkodott és megvizsgálta a pénzügyőri szakaszt.

— **Uj gondnokügyi elnök** Posfay Pongrácz muraszombati főszoigabiro lemondott a barokzei állami elemi iskolánál viselt gondnokügyi elnöki tisztségéről. A varmegye főispánja, a kir. tanfelügyelő javaslataira, tegnap Szelecz János muraszombati plébános-t nevezte ki gondnokügyi elnöké.

— **Vadászat Zalafevön.** Barthalos István vasutnok engedmenyese a mit vasárnapon szarvas vadászatra hívta meg a vadászársaság tagjait. Részt vettek a vadászaton: Aczél József, Bodnár Endre, dr. Czifrák János, Kleinsath József és Posfay Pongrácz. A deltatban jött erős zivatar a vadászatot megzavarta s így az erők legszebb részei hajtatlanok maradván, a vadászatnak nem volt eredménye. Volt azonban a vadászatnak egy igen illusztis vendége, Bárcsony István, a kiváló író, ki egy a hazigazda, mint a vadászvendégek az öt megillető ünneppeltesítésen részesültek.

— **Vonatkésések.** Mióta a vasut megnyílt, állandó rovatot kell vezetniük a vasuti misériáknál. Ezuttal a gyakori vonatkéséseket tesszük szöve. A 4 órák menetrend mellett, alig van vonat amely ne késne, különösen azok a vonatok, amelyek a teherforgalmat is lebonyolítják. Ezeknél a vona-

a sik vizen, kiköve egy-egy szigetén. Garády barátom biztosított arról, hogy az „Előre” gőzös nagyserüen van felszerelve, kitűnő konyhája van s jól behatított italkról is gondoskodott a tengerészeti hatóság. A másnap kellemes kirándulás reményével térünk nyugvóra.

De ember tervez, bóra védezm. Legalább Fiumében a bóra végezt. Alig fekdütem ugyanis, le, mar is teljes erővel kezdte ablakaimat fesszgetni a bóra. Meg a delutanál is hatalmasbá szél kerekedett, de eső nélkül, sőt az egholtzat egészen tiszta volt, millióny esillag ragyogott rajta. Reggel 6 órákor felkötött a szolga. Mikor látta, hogy oly nehezen tapasztokdom fel az ágyból, nem állhatta meg, hogy meg ne kerdezze, miért kelek oly korán? Megmondtam neki, hogy bajó kirándulásra készülök.

— Már kerem abtál algha lesz valani mána, — szolt a szolga jó szegedi kiéjtessel.
— Miért ne lenne, — kerdem tőle.
— Hát azért — mondja — mert olyan bóra van, hogy csak ugy emegeli a kikötőt. Meg az sem megy a vizre, akinek nuszáj.

Tényleg rengeteg erős vhar volt, s én megnyugodva a szolga kijelentesében, vissza fekdütem agybamba s meg egy jó sort aludtam egész 8 óráig. 7 órákor kellett volna indolni az Előre-nek, s mikor én 9 óra tájt kimentem a molóra örvendve láttam, hogy ott libabódzott fehérre festet teste a kikötőben. Tehát a szolga igazat beszélt, a kirándulok sem keltek utra. Mindazonáltal a szel egyre gyengébb lett, s mire reggelimmel elkezdültem, már csak gyengébben fujdogált. Egy darabig sétáltam a tengerparton vártam, hátha elindulnak, de nem jött senki. Elemtem az Előre fele is, ott is kerdezősködtem, és azt a választ nyertem, hogy a kirándulást lemondták.

Ekkép szabad delebtötöm lévén, elindultam Fiume nevezetességeit megtekinteni. Garády Viktor barátom híres aquariumnát óhajtottam első sorban látni, amely a tengerészeti hatóság palotájában van elhelyezve.

A Magyar Kir. Tengerészeti hatóság palotája a tenger parton van, s első nevezetessége, hogy sem a portás sem másféle ott ögyelgő szolga, nem tud egy kukkot sem magyarul. Meg ha olaszok volnának nem szobek, de nemetek az istenadták. Ki is fejeztem e fölötti felháborodásomat, de amint jót mehoztatnak gondolni ez mit sem használt. Ma is neméltl beszélnek a szolgák. Egyike e germán vitezeknek elvezetett Garády Viktor birodalmába.

Hát ez az aquarium csodálatosan szép dolog. Nagy üveg edényekben látjuk ott az A vria tenger egész állat világot. A különféle halak, rákok, puhányok, hullók, kagylók és egyéb alsóbbrendű lények egész esodás és ismeretlen világa tárul szemünk elé. Ez ezt a sok bestind a tudos Garády gyűjtötte össze, és egyre gyűjtji, mert a fogságba esett tengerlakók nem szeretik a rabaságot, s szabadság után vágyó párájuk hamar elszáll belőlük, daczra annak, hogy egy elnős szerkezet folyton friss tenger vizet táplálja fogházukat.

Egy hatalmas tengeri rákkal edesim produkciót is vezetett elötünk tudos barátom. Ez tudniillik nagyon falank, s állandóan ehés egy szönyegre, amely a kisebb halakat és kagylókat kegyetlenül bekoszolja. Ezuttal is egy kagylót dobott be neki Garády. Amint meglátta a zsákmanyt, rögtön felemelkedett gubbaszó helyzetből, s két hatalmas ollójával megfogta a szerencsés kagylót. Egy darabig nezegette szagolgatta — vagy legalább is szaraz földi fogalmak szerint ugy tett mintha szagolgatta volna — azután vég-

telen ügyességgel beleillesztette erős ollójába a kagylót, s rövid ideig tartó erőlködes után feltörte. A kagyló kemény héjának dörönye nehéz dolog. Puszta emberi kézzel alig volna lehetséges. A feltört héjakból azután nagyri gurmandériával kiszogogatta a kagyló fehér testet.

Az aquarium megtekintése után a haditengerészeti akadémiánál mezttem meg, meglátogattam ifju barátomat. Egy hatalmas nagy park közepén emelkedő óriási épületben van elhelyezve ez a tengerész tiszteképző intézet, amely azonban léven közös intézmény mar teljesen nemek. Az én Tibor barátomból is olyan nemetet faragtak ott 2 év alatt, hogy alig tud már magyarul beszélni. Katonás rend és tisztség mindenütt. A lissai tengeri esatának a képe, amely az egyetlen dícsőségos fegyveretve volt a mi hadi tengerészetiinknek, tin százelek adakban is ott leg a folyó-on és termek talán. Az udvaron hatalmas ágyúk állnak. Azt mondtak rólok, hogy hadizsákmanyletlen örzik őket, mert a japánoktól vettek el. De nem hittem el ám a németeknek, eg tudja honnan kerültek oda.

A tengerészeti akadémiából egyenesen ebédre mentem. Kedves barátom, meg a barátomnak barátnéem az igazgató, meghívtak ebédre. Pompásan elkészített lakomával vártak, melynek egyik főkecsége a scoubrino nevű tengeri hal volt — olajban sütte. Pompás ciedel! Meg most is esztetgetem a nyelvetem hal ragondolok. Kitűnő dalnát borokat és vóticitát is adtak a hölgyek, szóval a legutóbbi vacsora kellemelen emleket szives vendégzeretethei tüntettek el. Delutan Abazsiába rándultunk.

(Folyt. köv.)

tolnak, meg a legügyesebb mozdonyvezetővel is megérik, hogy késnek, mert minden állomáson és bakter bizálatolnak. Tisztelettel kérdezzük a vasúti üzletvezetőt, hogy mi az öröklék allottak be tehervonatokat a menetrendre, ha meg sem jarták azokat, Mert egyes egyedül az az oka a késésnek. Ahol akkora már a teherforgalom, hogy minden állomáson van tolatás, ki es berakás, ott már bizálat lehetne hetenként 3 vagy 4 tehervonatot elindítani.

Vadász gyűlés. A muraszombati vadász-társaság a múlt szombaton délután dr. Czifrák János elnöke alatt gyűlést tartott. A gyűlés fő tárgya a jelentkezett új tagok felvétele volt. Egyhangú határozattal felvették: Ifj. Horváth Pál, Most Lajos, Pósfay Ede, dr. Skríczek Mihály és dr. Sömen Lajos. A folyó ügyek elintézése után a társaság üvegüveg lövest tartott a Pap erdőben, melyet kedélyes uzsona követett. Legszébb eredményt a győző lövésben Most Lajos és dr. Sömen Lajos érték el.

Élő fak. bokrok fejlesztik az üde éltető levegőt s hozzák magukkal az esőt. De minék Muraszombatnak az az epvede vart, jolekony eső? Látni öszre semmi festményre nem kilátásunk nines! Látni ott van a setetűlő kinalkózo „Plesza” és mit látunk ott? Égy díszta a másik után hervad, sárgul es kipusztul! Nem-e volna okos gondolat es eszeledet, a tüzölő fcskendővel amyszisz a meyniszzer alaposan beöntőzni a „Plesza” fát? A tüzölő fcskendőjének vízvezetőcsöveivel sem szaradnának üm be s akkor ernők el az üdvös eredményt. „Emléjünk tisztelettel kadapot a fa előtt!” Elmaradna a nemábanosag, nemörödmű-fel menthetetlen hanyagság miatt méltó felháboradás! Látni Dalmácia hegyeiről kivágtak az öserdőt, maradt helye a pusztá szikla, a mit már nem nedvesít semmi eső! Nem termel semmit!

Diákok majálisa. Nagy dártdóra készülnek a muraszombati diákok. Hetedhet országban szőző mulatság akarnek esapni. Legalább az alábbi híres-ke, amelyet az előkészítő bizottság egy derék fiatal tagja juttatott hozzák, erre enged következtetni. Két rajongó ifjú működk közre a mulatság sikerén, hát bizonyos, hogy jól fog sikerülni. Közrejátva a fiatal ur irodalmi szeneget szorol szóra hűen, s constatálni kívánjuk, hogy fiatal barátunknak meg sok helyer kinalkózik a hírírás mezején. Ime a közlemény:

Diák mulatság. Mint illetékes forrásból velt értesülésünk szerint azon meglepett hírt kell közölnünk, hogy az itteni diákok és az aranyifuság közreműködésével egy nagyobb szabású mulatság megtartása körül 2. kivaló es rajongó ifjú működk közre, s nem ismerő kiltartással s buzgalommal működné közre.

Vasúti kocsi élők szállítáása. Az elő állatok elszállításának legnagyobb akadályá eddig az volt, hogy nem állottak kellő számú kocsi rendelkezésre. A vasút részvénytársaság megkeresésére elrendelte most az üzletvezetőség, hogy a Muraszombati állomáson ezentul mindig 5 teher kocsi legyen, s így bármikor akar valaki előállatokat feladni, mindig megteheti, s nem lesz kénytelen napokig várni.

Vandorló cézgtáblak. Az elmúlt fangy meleg július éjszakák egyiken, vidám zaj töltötte meg, a melán baranzoló csejli örök es a velők ácsorgó rüdel fölött. Derült kedvű ifjak vonultak végig a városban, esendét es rendet bontva utca-bosszát. Jó kedélyű bohém ur nep, akikből kivilázkozott a legényvirtus s a temberék menyénységi alkoholtól totagást állt bennük minden érzellem. Az a pokolian kedves öltözködés támadt, hogy cseleserké a cézgtáblákat. Egymás határa kapaszkodva másztak fel es szedték le a különböző jámbor holt félraszókat es cözegereket s hordták számaszát mindenkélt. Vezérük egy ifjú szőke bajszú mérnök volt. Nevét megmondani tiltja a köteles discretio. Ő volt mindig első a falon s vitélőz ostromolta az ellentállás nélküli ajtókat. Mikor már vagy a tízedik cézgtáblát szedték le, vegre észre vette manipulációjukat a rend éber őre is es szigorú tekintettel követelte tőlük a további eljárás azonnali beszüntetését. Az ifjú inszeller épen fennállt az előtánczos ügyvédjelölt széles hátán es egy nehéz cézgtáblát próbált mozgatni. A rendőr kérte, hogy hagyja abba. Kuttyába se vette barátunk a hatóság beavatkozást, sőt az erősebb felszólításra sem volt hajlandó magát zavartatni. Ekkor a rendőrnök pokoli

ötlete támadt. Látna, hogy a fiatal urak meglehetősen előrehaladott állapotban vannak s erre számitva, elküldtette magát: Mernők ur itt a tenger! Nincs az a nyúl, ninesen az a karesu őz-kecske, amelyik olyan szőkelisékkel tudna tova iramodni, mint hogy elfutott a mérnök ur a tenger fallatára a helyszínéről. A többiek sőbálványra meredten néztek es megfutamodást es szőllanul túrték, amind a rend éber őre neveiket feljegyezte.

Egy vasmegegyi kivándorló levele. Egy Vasvármegyebeli kivándorló földműves, aki jelenleg Olívó államban el keserves viszonyok között, megható levelet írt hazá. Arról ír, amit különben már régóta tudunk, hogy sok ézer ember szentesiten hontifirásunk van odakünn, aki nem is panaszkozhatik, mert többnyire iskolatlan ember, a munkasoztályokból való s azt sem tudja, hol kellene panaszkozni. Ezek éheznek, neküldöznek, noha bírnák a munkát, munkakedvük is megvan, csak a munka alkalmához nem képesek hozzájutni. Itt az is meglehetősen örömsé, de pénzüki utköltésére nines. Emellegyva teljesen magához köli őket az idegen föld, nem tartja el, de nem is beosztja el őket. Mert a mostani rossz gazdasági viszonyok által javulnak 1911-ig s a hosszú időt át még a pusztában fog tölvegüni sok-sok magyar ember, kilt szerencsétlen sorsa Amerika földjére vetett. Azt üzeni minden magyar embernek, ki a tengerentúli vágákyozik, hogy ne hallgasson esabító szóra, hívogatásra, hanem maradjon itthon legalább meg három esztendőig, mert 1911-ig az amerikai gazdasági válság rossz hatással el nem múlnak s aki mégis Amerikába megy szerencsét próbálni, csak szerencsétlenségét próbál. Nem boldogul ott most a több nyelvet beszélő s angolul tudó kivándorlót sem; hogyné jrtva szerencsétlenül az, aki az ország nyelvet nem tudja, viszonyait nem ismerve, keresni akar ott, ahol a kereseti források hosszú időre elapadtak.

Meghívó. A muraszombati gazdákör vas-hétszámnya f. évi július 18-ának Battánydon Hor-Lajos postamester ur szőfőbirtokán lévő házánál, u. 4 óratól tílest tart, melyre a m. t. választmányt tisztelettel meghívjuk.

Tárgy: 1. Titkári jelentés a folyó ügyekről. 2. A marhadajjazás helye- s idejének megalapítása. 3. A felüldöntöz szőfomunkás ügykérenek megalapítása. 4. Indítványok. 5. Horváth Lajos szőfőbirtokának, a bontajgazdaság ügy Ratköl Tivadar ur tégálygyárának megtekintése.

Muraszombat, 1908. július 6.

Gróf Bathányi Zsigmond
előnök.

Takáts R. István
titkár.

Zürzavar a telefonnál. Nehány nap óta mintha meghomlott volna az egész telefonrendszer, olyan zürzavar van ott, főleg a delutáni órákban.

Ime egy kiskizártól jelenet:
Idő: 1908. július 10. delután 3 óra.

— Halló! Központ? Hal—ló! No vegre . . . jaj, ne csöngessen a filemben . . . Hiszen egy órája tartom filemél a kagyfőt . . . Hát ne tartsa . . . Kérem az 527-et. Halló! (öt percig csend). No ez rettentő! Vegre valahára . . . Központ . . . Nem a központot kérem, hanem az 527-et . . . Ja! Pardon, elfeledtem. Tessék az 524! . . . Halló halló, központ, nem 4, hanem 7 . . . Grün Jakob . . . Mi a fenét akar, nem magát keresem!

— Mondja meg, hogy rőtön megyek . . . Hány kilt? Kézét esokolom . . . Sok a hínár Ne csöngessen annyit, egye meg a fene . . . Hahaha, Hát bizony szep volt . . . Nem mehetek. Tiz, huszonhárom, het, negyvenhat, Furassa ki jobban . . . A 70-es tetszik kermi? . . . Csukja be az ajtót, Persze, hogy elfundul . . . Tiz zsák-kat a nullásból?

— Nem tehetek róla, Szídjá össze az öreg-ajpát. Érintkeztek a vonalak . . . Nem, a Schön beszél . . . Umbedingt sie auch, Meghalt szegény. Gott soll alles gut geben . . . Tessék csak hideg borogatást használni . . . Pa kiesikem . . . Isten-nyilat!

Sinház.

Nehézen indul a színi saison. Közönségünk csak nem akar bele melegezni. Mindazonáltal nem üres a nézőtér, mert a jó vidék megmúnti a beszeletet, A mi intelligentiánk számos tagja távol tartja magát a színházról. A részvétlenségnek tiszteletre méltó okai is lehetnek, amelyeket res-

pektálunk kell, de nem fogadhatjuk el azt a rövid kijelentést, hogy a színház csak nem tudnak játszani, hát nem érdemes őket megnevezni” olyan egyenkéntől akiknek meg nem volt alkalmuk meggőzödni arról, hogy miképen is játszik Fehér Vilmos gárdája, mert meg egyszer sem voltak a színházban. Latatlanban itélettel mondani nem lehet, es nem is illő egy színházról szemből szembe, amelynek a közönség jóvátára szükség van. Az ilyen kijelentések pedig rossz renomét csinálnak a társulatnak anélkül, hogy az azt megérdemelné. Aki nem akar elmetni az mondja meg öszinten, hogy ninesen kedvem vagy egyebem, avagy sajnalom a pénz, de ne kritizáljon blöndre es ne vegye el másnak a guszutást, akinek van kedve es egyebe, es akar egy vándorló magyar színházszepulat támogatni.

Mert határozatlan állithatjuk, hogy a színház nem játszának rosszul. Persze nem szabad olyan igenyekkel a Fliszar koresmabéli fészér alá menni, mint egy fővárosi közönszínház esaraboká, s ha ekkép felszólítunk igenyektel egészen muraszombati nívóra, akkor igen kellemes estéket tölthetünk el a színházban. Valamikent a nyújas idegen aki falunkba tevel nagyon is kénytelen felszólítani mindememű igenyekt, ugy nekünk is hasonlókép kell vala esetkednünk, mert ha majd mi városba leszünk, s megteszünk a magunk erejéből mindent, hogy urbanus jelleget es külsőt adjunk Muraszombatnak, akkor jogszólat lehetnek nagyobb igenyek a színházról illetőleg is. Hanem azig csak annyira vagyunk, hogy egy színházról csak olyan feszerben játszhatik, amió a mostani, addig elégedjünk meg a Fehér Vilmos kaliberű társulatokkal.

Önkénytelenül eszünkbe jut egy megtörtént anekdota. Középg városnak a legutóbb kibukott polgármestere előtt Tipka Ferencz volt igen soká a podesztája. A jó közügyek ezzel a derék ural sem voltak meglegedve s folyton támadták, hogy ő ilyen meg olyan polgármester. Tipka Ferenczre vegre elhagyta a birka túrelme s az egyik közgyűlésen oda vágta amió polgártársának: „Nektek közügyeknek elég jó polgármester vagyok én is.”

Fehér Vilmos színházalata nem első rangu, de egy-egy estét igen kedélyesen el lehet tölteni azokon az előadásokon, amit produkálnak. Bizonyosság erre az az intelligens közönség, amely állandó vendége a színháznak. Egyik másik tagja a társulatnak határozatlan jó színház. Ime Kovács Endre, Fehér Vilmos, Pilsinés es a direktorné olyan erők, akik jóval nagyobb társulatnál is megállhatnak helyüket.

Szombaton este az „Ördög”, Molnár Ferenc kitűnő dramája került színpadra. Nem nagy közönség nézte végig ezt a kiváló darabot, amely csak azért nem kapta meg az Akadémia nagy jutalmát, mert az öreg akadémikusok nem találtak elégre érkelmes nemesítőknek. Az előadás elég jól ment. Fehér es Kovács kitűnően játszottak.

Vasárnap „Fehő Klári”-t adták, elég szép számu közönség előtt. It Pilsinés es Fehér Vilmos timentek ki magukat, de a többi szereplő is elégre buzgón igyekezett megfelelni kötelességének.

Hétfőn volt a saison legsikerűtlőbb estéje. „A bus özvegy”, egy Feld Matyi-féle paródia bolondságban kitűnően mulatott a felígelt ház. A színház egytől egyik jól játszottak es tisztességes egyűstet mutattak be.

Nem kevésbé jó volt a keddi előadás is, amikor a „Nömenapció” deris jelenetben kacazogott a közönség. Pilsinés a fő szerepben igen kedves volt.

Szerdán Strauss világhírű operettje, a „Varazskeringő” került színpadra előtt. Az előadás meg volt olyan jó, amilyeneken vártuk. Kisse vontatottan ment a dolog, aminek főképen az volt az oka, hogy Sárossy Irén, a második énekesnő erősen feldagadt arccal es nem esekely indiszpolóval küzdven, ez hatással volt a többi szereplőre is.

Mindazonáltal Pilsinés Francia es Kovács Bandi Lotrhája igazán mesteri alakítások voltak. A piccolo kuplé zajos hatást ért el. Kár volt, hogy a direktor Sárossy Irént feléltette. Egy beteg leány nem színpadra való. Az igazgatóné könnyen beborogott volna es szerepbe, mert esinos hangja van s nint jó színház, igen talpraesetten el tudta volna játszani a hercegnő szerepét.

Csütörtökön Bródy Sándor „Tanítóneje” került bemutatásra. Emel realiztikus igazságoktól

duzzadó darab kevés közönséget vonzott. Pedig amilyen jó előadás volt, több érdeklődést érdemelt volna. A czinszerepben Fehérné, az igazgatóné excellált. Hatalmas drámai erővel játszta a világban egyedül álló és ezernyi kísértésnek kitelt leány szerepét s nyílt színen is zajos lapokat aratott. Mellő pártfőre volt Kovács, ez az igazán sokoldalú színész és jó alakítást csinált Fehér, Kmetty és Petre.

Pénteken zónában zsúfolt ház mellett a „János Vitéz” ment Pilsinével a czinszerepben, aki gyönyörűen énekelte Kaesóh Pongrátz poetikus dalait.

Apró hirdetés.

Könyvtár órák. A muraszombati gazdakör könyvtára nyitva van naponta délelőtti 11—12 óráig a titkári hivatalban. — A Dunántúli Közművelődési Egylet könyvtára pedig szerdán délután 1—2 óráig áll a közönség rendelkezésére az állami óvodában.

Kiadó egy két szobás lakás mellékhelyiségekkel együtt. Bővebbet özv. Hartmann Frigyesné órás üzletében Muraszombat.

Hólyag papír

befőzéshez, finom minőségű jutányos áron kapható:

Balkányi Ernő papírkereskedésben Muraszombat és Alsólendva.

Jó házból való fiu pincér tanulónak felvétetik. Bővebb felvilágosítást ad a kiadóhivatal.

UJDONSÁG!

Kombinált, csinos kivitelű és olcsó **jegyzék-könyvek**

Kapható: Balkányi Ernő papírkereskedésben Muraszombat.

Muraszombat és Vidéke

Megjelenik minden vasárnap.

Előfizetési ára:

Egész évre 6 kor, félévre 3 kor.

Hirdetés és nyíltlár a lap kiadóhivatal címére küldendők be.

Hirdetések a kiadóhivatalba küldendők.

Egy jó házból való fiu tanonc-nak felvétetik Tomka György vas- és fűszer kereskedésében Alsó-Lendván.

! Nélkülözhetetlen utmutató !

Körjegyzői, ügyvédi, járásbíróági és magán hivataloknak, községi bíráknak, vendéglősök és magánosoknak nélkülözhetetlen utmutató

Muraszombatjárás községeinek névjegyzéke

Ára
10 fillér

Felütnetve: a községek új elnevezése ABC rendben, távolság Muraszombattól oda és oda és vissza kilométerekben, a község melyik körjegyzőséghez tartozik és annak utolsó postája, lakosainak száma. A bírósági kiküldött és végrehajtó napi díja és utazási illetménye kilométerenkint.

Kapható: Balkányi Ernő könyv- és papírkereskedésben Muraszombat.

Ki szép akar lenni ^{használgon Mintsek-féle} Aranka-Crémet.

Egy tégely ára 1 korona, nagyobb rózsza színben 2 korona, Aranka szappan 70 fillér, Aranka mosóvíz 1 korona, Aranka hölgypor 1 korona, nagy 2 korona.

Kinek öszül a haja ^{használgon Aranka haj-igjtót} 1 üveg utastással 2 korona.

Ki gyönyörű szőke haját akar

^{használgon Aranka hajszókítőt} 1 üveg 1 kor, nagy 2 kor. Kapható: Muraszombatban fides Ufela gyógyszerárban vagy a **Mintsek Géza** ^{vegyészeti laboratóriumában} Kecskemét.

6 korona értékű rendelésnél ingyen csomagolás és szállítás.

Asztalosoknak

vagy magánosoknak butor szállításra igen alkalmas erős csomagoló papír. Kitéja 12 fillér. 5 kilónál kevesebb nem lesz eladva. Kapható: Balkányi Ernő papírkereskedésben Muraszombat.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller
pótléka

egy régiónak bizonyult háziszer, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult **köszvénynél, osztnál és meghűléseknél**, bedörz-
sőslekképen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K—80, K 1.40 és K 2.— és ügyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél, Budapest. **D. Richter gyógyszerárára az „Arany országnál.”** Prágában, Elisabethstrasse 5 neu. Mindennapi szétküldés.

Még e héten

megérkezik a legújabb kiadásu, művészi kivitelű képeslapok. — Megtekinthetők Balkányi Ernő könyv- és papírkereskedésében Muraszombat.

Könyvnyomdájában és könyvkötészetében minden, a szakba vágó munkát elvállal.

BUIZIASI PHÖNIX
ÁSVANYVÍZ

Vese- s hólyakbajoknál minden vizet felülmul.

Kellemes, kissé savanykás ízű, vasmentesített, szénsavdus, rendkívül üdítő asztali víz.

Orvosilag ajánlva. Orvosilag ajánlva.

Ivógyógyomlóra használva, vese- és hólyagbajoknál, a vesemedence idült hurutjainál, húgykő- és fővénykepzőseknél, a légutak és a kiválasztó szervek hurutos bántalmáinál kitűnő hatásának bizonyult.

Prospektust kívánatra küld a forráskezelőség:

Muschong buizias gyógyfürdő igazgatósága Buiziasfürdön.

Benzinmotorok

A M. kir. Államvasutak Gépgyáranak Vezérügynöksége, BUDAPEST V., Váci-körút 32.

gőzlokomobilok, utimozdonyok, gőzcséplőgépek, aratógépek, „losonczy drill” vetőgépek, resiczai acélekék, teljes malomberendezések, stb., stb.

Kívánatra szívesen küldünk árjegyzéket és költségvetést.

Nyomatott Balkányi Ernő gyorsajtóján, Muraszombatban.